

Prov

Årskurs: 8

Ämne: Svenska

Tema: Språkhistoria/dialekter

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas kunskaper och förståelse för svensk språkhistoria och dialekter. Provets innehåll ska utmana eleverna att tänka kritiskt och reflektera över hur språk och dialekter har förändrats över tid.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

”Språkets utveckling och förändring över tid, inklusive språkhistoriska perspektiv och dialekter.”

Kunskapskrav

Prov

Faktafrågor

1. Vilket århundrade anses vara en viktig period i den svenska språkhistorien?

- A) 1300-talet
- B) 1500-talet**
- C) 1800-talet
- D) 1900-talet

2. Vilket av följande språk påverkar svenskan mest?

- A) Tyska
- B) Engelska
- C) Danska**
- D) Franska

3. Vad kallas den äldre formen av svenska som talades fram till medeltiden?

- A) Modern svenska
- B) Fornsvenska**
- C) Nysvenska
- D) Dialektalt svenska

4. Vilket område i Sverige är känt för sin speciella dialekt, skånska?

- A) Skåne**
- B) Västergötland
- C) Norrbotten
- D) Dalarna

5. Vad handlar språklig variation om?

- A) Varierande grammatik
- B) Större vokabulär
- C) Dialekters rikedom

D) Skillnader mellan talade och skrivna språk

6. Hur många huvuddialekter finns det i svenska?
- A) 2
 - B) 3**
 - C) 4
 - D) 5
7. Vilken av följande faktorer kan påverka en dialekts utveckling?
- A) Geografisk plats**
 - B) Ålder
 - C) Kön
 - D) Yrke
8. Enligt språkhistoriker, vilken typ av svenska talades under 1800-talet?
- A) Nysvenska
 - B) Fornsvenska
 - C) Modern svenska**
 - D) Dialektalt svenska
9. Vad definierar en dialekt?
- A) Kombination av region och språk**
 - B) Grammatikaliska regler
 - C) Litterära verk
 - D) Teoretiskt språk
10. I vilken del av Sverige talar man ångermål?
- A) Småland
 - B) Dalarna
 - C) Värmland
 - D) Ångermanland**
11. Vad kännetecknar en språkvariant?
- A) Abstrakt form av språket**
 - B) Inga förändringar över tid
 - C) Likhhet med andra språk
 - D) Färre ljud
12. Vilken av följande är en dialektal variant i svenskan?
- A) Österbottniska
 - B) Gotländska**

- C) Skandinaviska
- D) Nordiska

13. Vilka är de tre största språkliga grupperna i Sverige?

- A) Nordiska, Germanska, Romanska
- B) Nordiska, Samiska, Finno-ugrisk**
- C) Germanska, Slaviskt, Keltiskt
- D) Germanska, Indoeuropeiska, Semitiskt

14. Vilken betydelse har språket för identitet?

- A) Enbart kulturell
- B) Både kulturell och social**
- C) Ingen påverkan
- D) Bara på individnivå

15. Vad är den mest talade dialekten i Sverige?

- A) Skånska
- B) Stockholmska**
- C) Norrländska
- D) Gotländska

Resonerande frågor

1. Resonera kring hur språkhistoriska förändringar har format den svenska identiteten.
(Syftet är att låta eleverna koppla språkets förändring till kulturell identitet.)
2. Diskutera vilka faktorer som bidrar till att dialekter utvecklas och förändras.
(Eleverna får visa förståelse för dialekters dynamik och påverkan.)
3. Reflektera över hur språklig variation kan påverka kommunikationen mellan människor från olika delar av Sverige.
(Syftet är att undersöka konsekvenserna av språkliga skillnader i praktiken.)
4. Analysera hur modern teknik kan påverka språk och dialekter idag.
(Eleverna ges möjlighet att diskutera aktuella fenomen.)
5. Jämför två svenska dialekter och diskutera deras unika egenskaper.
(Eleverna får demonstrera djupare kunskaper inom dialektologin.)
6. Beskriv hur historiska skeenden har lett till språkliga förändringar i svenskan.
(Utmanar eleverna att koppla språkets utveckling till samhällshistoriska fakta.)
7. Resonera om hur engelskans inflytande kan påverka svenskan i framtiden.
(Ger eleverna möjlighet att reflektera över språks interaktion.)
8. Beskriv en personlig erfarenhet av att möta en dialekt och hur det har påverkat din

förståelse av språket.
(Syftar till att koppla teori till personlig upplevelse.)

Bedömning

Provets faktafrågor ger totalt 15 poäng, där varje korrekt svar ger 1 poäng. De resonerande frågorna ger totalt 8 poäng, där varje välutvecklad svar ger 1 poäng.

För att nå betygets nivåer krävs följande poäng:

- **E-nivå:** 8 poäng
- **C-nivå:** 12 poäng (minst 3 poäng från resonerande frågor)
- **A-nivå:** 18 poäng (minst 5 poäng från resonerande frågor)